

3719

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

Göte är född 1863 i Röddinge socken. Har tjänat lite varstans, bl.a. hos Per Andersson nr 7 i Sövestad. Bott sedan flera år i Röddinge.

Skriv endast på denna sida!

Drängen och trollen på Romeleklint.

Drängen och
trollan på
Romeleklint

2

I Bjönstorp var en dräng, som tjänte på ett ställe. ^{vid Bjönstorp} Han kallades för Långe-Torkel. Han hade fått tycke för dottern på stället. Det gick så långt att han sa det till hennes far. Men hennes far ville inte gå med på det för ^{drängen} han var för fattög. Husbonden tog en "lärkarbas" och slog drängen. Drängen försvarade sig inte strax och husbonden gav honom dräpshotet och sparkade ut honom. Drängen gav sig till sjöss. Men så tröttnade han på det och gav sig mot hummed. Han kom förbi Romeleklint, en natt. Då var hela berget upprest på pelare. Trollen hade gille i berget. Där kom några pysslingar med ett horn och ville att han skulle dricka. Han hade inte väl druckit så var han inne i berget. Än måtte han gå som en tocke, än dricka som en get. Men kungen i berget hade två döttrar. Den en hette Bärsarka, den andra Långerompa. De fick tycka för honom bägge två. De ba för honom hos sin far att han skulle få leva.

De mente han kunde ju göra roligheter. Så hade han bägge två.
De slogs för att få vara när honom bägge. När han varit där
kom där en friare från Trälleborg. Där var troll där också.
Han friade till Bärsärka. Och han fick henne och så skulle de
ju dit till bröllop. Så skulle alla från Romeleklint dit.
Där är en underjordisk gång från Trälleborg till Romeleklint.
Där gick de om natten, när de skulle till bröllopet.
Drängen gick i ^{följe} ~~sällskapet~~ med Långerompa. Hon hade vist han
omkring överallt. Där var kamrar fulla av silver och guld.
Drängen gick och funderade, hur han skulle kunna komma över
skatterna. När de gick humm sa han till Långerompa: "Hade vi
hatt nåd hus, vi konne bott i , skolle vi åsse jutt våss".
Då talade Långerompa om för honom att var nionde natt var trollen he
hemma. Då låg de och sov. I henns fars kammare var en värja
så tung att de inte kunde lyfta den. Och vid sidan hängde ett
drickeshorn, och drack de ur hornet fick de kraft att hantera
värjan. Långerompa ville att han skullemgå till Trälleborg
och döda trollen där och ta deras skatter där.

Han visste ju var huset var. Han gjorde som Långerompa sa.

Han drack ur hornet. Han drack två gånger. Då tyckte han att han var så stark att han högg ihjäl henne. Men det var orätt, för

hon hade varit så snäll emot honom. Sen gick han och högg

ihjäl alle tröllen i Romelklint. och glömde att gå till Trälle-

borg. Och när han såg att alle tröllen i Romeleklint var döa

drack han ur hornet en gång till. Och så gick han till Trälle-

borg och så kom han dit. De frågte vem det var. Då sa han att det

var Långerompas fästeman. Då blev han insläppt. Sen högg ihjäl

alla. En blev skonnad över, han bad att bli skonad, så skulle han hjälpa

hjälpa honom så snart han blev påfordrad. Det första drängen fungerade på

derade på var att begrava alla tröllen. Tröllet fick gå kasta

allade döda tröllen i sjön. När de gjort det, sa han att de

skulle gå och begrava alla tröllen i Romelklint. När de gjort det

skulle de lasta en vagna med guld och silver och köra den till

det ställe vid Björnstorp, där han tjänat och förära dem det.

De visste ju inte vem det ifrån. På samma gång fricade han till

3719

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

dottern i huset och fick ja. Så skulle hon ju skicka litta
tillbaka. Hon skickade några näsdukar och sånt där som bönder
bruka skicka. Så reste han dit. När han då kom dit, blick han
jutt och där blick bröllop- Då frågade han efter de och de
studarna, som de köpt där. ^{och där} Och de blev mycket förvånade, hur
han kunde veta det. Så frågade han, var den där karbasen
hängde som han fick smorj av. Då började de å lys- Så fick de
reda på vem han var.

3719

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skogsnuvan.

Skogsnuvan.

6

Vid Enebackarna vid Krageholm, tätt vid ån, kom en dräng
ut för skåwsnuan.. Drängen hade satt stämme med sin fästmö.
Så kom skåwsnuan. Han hade då gett sig i lag med henne.
Det gick bra först men sen blev han tosed. Det var på 1880-talet

Skåne
Färsöd
Rödvinge
1932

3719

M. a. E. Frösten
Bor. av Nils Larsson Jota,
Född 1863 i Rödvinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kyrkegrimen.

Kyrkegrimen

7

När de byggde en kyrka, tog de den förste som kom där
förbi och murade in honom.

Borta väster på hade de byggt en kyrka. Då kom där
en tös med en "fittamad" förbi. Henne tog de murade in till
kyrkegrim. Jag tror det var V.Vemmenhögs kyrka.

Rödinge, Fåns, Sk

3719

Bernst Frödin 1932
Mils Karlsson Göte
f. R. 1863.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

Nissen på Fuglunda.

De trodde det nissen på Fulonga. Konstigt var det, för
drängarna fick aldrig gå på loftet. Av allt vad de lagade satte
de alltid något i ett kar upp på loftet.

Här bodde en man som hette Jöns Karlsson. Där kom en liten
påg till honom och ville fästa sig som dräng. Jöns Karlsson sa ;
"Du e mycket förliden. Du kan ente tårsja, du kan ente mäjta
plejlen." När han stått där litta blev han så stor att Jöns
Karlsson började blirädd. "Jöns Karlsson byck sjug.. När han
byck sjug, växte nesan, nesan så den byck så lång så."

I Fulonga har min påg tjent i 16 år. Han kom hem sent en natt
Då satt där en påg på foderkistan. Han lista sig ut när han såg det
Men han fick huan kastad ing i stallet Den andre drängen hua kastade
tades över taket.

Nissen på
Fuglunda.

Rödinge, Fär, Sk.

3719

Ernst Frödin 1932
Mik. Larsson Göte
f. 1863: R.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

Sven Nelschans nisse.

Sven Nelschans

nisse.

Sven Nelschan i Baldringe hade nissen med sig Fulonga (Fuglunda i Rödinge sn. Ang. nissen på Fuglunda se uppteckningar här om). Hon var syster till Fulen (ägaren av Fuglunda).

En näbo till ~~Ola~~ Sven Nelschan, Ola Olsson i Baldrige sökte kloka för att kregen var sjuka. Den kloke sa: "I maren mid- da, nårr i kommen humm, e darr en svårt hong i fårsten, å di som rår om den e sjull ti de." De trodde det var Sven Nelschans hong. Så låg de och kivade. De klagade ^{för} på greven, så att Sven Nelschan fick gå ifrån stället. Det var på 80-talet det hände.

3719

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

Jättarna

väster-på

"Jättarna" "väster på".

Väster på står står en stor sten. Den är rest över en jätte, som ^{am} "skoded"ihjäl. Där var två stora jättare därute. De kom ^{en} gång in till Ystad på marknaden. De kom körande till häst. Då tog de var sin skakel och "runsa" torget. Ystadborna ^mätte kallaut ^{-by} husarna för att klara sig med dem. Men, ^{ene} den begick sig, han hade krupit ner i en källare, och gömt sig. Den andre blev skjuten.

Deras avkomma bodde vid Rydsgård. De kallades för "Stölparna".

Skåne
Fors till
Rödninge
år 1932

3719

Gyft Carl Frustén

Per. Nils Larsson Gyft

Johd 1863

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11

Almare Höje och Pickeboa Jösse.

Almare Höje

och

Pickeboa Jösse

I Almaröd- det skall ligga väster på / var där ^{en} två
~~stycken~~ ^{ta, de var två på den orten} förbytingar. De kallades för AlmareHöje och Pickeboa
Jösse. De var sonna darnade förbytinga. Folk ville titt ha dom
ihopa och tas tag, för starka var de. Ingen visste hur gamla
de var. Men alla på platesen visste, att ^{förbytingarna} de hade vatt där, när de
var barn och då såg de lika gamla ut. De kunde aldrig mätta dom,
för de var förbytta. Den förste de fick reda på hur gammal han
var den som var vid Almaröd. De trodde att de skulle mätta ho-
nom en gång. De hade köpt en hel gris och lagt in på bordet
och ville inbilla honom att det var pulsa. Då sa den förbytte:
"Nu har ja levt Allmare två gånga me plåw å två gånga me skåw,
men allri har ja edeå pulsa me rår älla pulsa me tår".

3719

Krypa genom fölaham.

Här på Ållskåu^u (Ållskog, Baldringe sn, Herrestads hd) var en toll-tre gåratösär opp och sprant under en fölaham. De gjorde det för att de skulle bli lättare förlösta. Det är änte längre senän att när jag tjente i Baldringetorp, var de töder-na kvingor. En soldat som gick där ochnskar ene, kom att se dem, när de gjorde det.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

Krypa genom

fölaham

3719

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13

Skatten i

Sövestad.

Skatten i Sövestad.

I Sövestad låg en backe som kallades Bonnhöj. Den låg på nr 13 på Lars Olssons ägor. Det hände när jag tjänte hos hans son Per Larsson, att där var en dräng och en pia som skulle gifta sig. De var fattiga bägge två och då de hade hört att där skulle vara en skatt i backen, tog de och började att gräva i backen. De hittade ett fartyg i backen. Där var alla sorters grannlåter. Där var också ett par fina skor och när pian fick syn på dem kunde hon inte tja, utan sa: "Di vill ja ha". Men det skulle hon inte sagt för då försvann alltsammans och så sa det i backen: "Nu drar vi ^s äta till Hjalms höj". Hjalms höj var en backe på Bjärsjöholms ägor.

När jag tjänte hos Per Andersson på nr 7 var där en backe därbredvid. Jag tror det var på nr 20 och tror att det är Lasse Persson som har det nu. En gång var vi ute nedanför backen där vi hade en potatiskällare. Där var en stenhög vid sidan om.

3719

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14

När vi bröt opp sten där ute, varbdär en stor flat sten. När vi välte opp den stenen var där under den bara skradepoggor. När vi kom tillbaka dit igen var de försvunna allesammans. Det såg ut som där hade stått en tjel (kittel). De mente att där hade varit en skatt. I de danske pappern stod att där stod 22 kackelona (kakelugnar) nedgrävda, *fulla med silvra och guld.*

*Skive
Färs
Rödvinge
1932*

Oppid av Lars Frösten

3719

*Oppid av Nils Nilsson Götte
Född 1863 i Rödvinge*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15

Gå med stjärnan.

Gå med stjär-

nan.

En som hette Ola Bäver gick omkring med stjärnan och sjöng stjärnevisan. Ola Bäver var från Svärte. Det var i min barndom han gick. Han hade en stjärna med sig och sina döttrar, som sjöng. Visan började:

Häll' tre hrra,
häll tre konga,
ifrå det östre lanna
Vi ämnar för att lysa
oss till vår frälsare fram.

För tack fick de kött eller fisk eller pengar.

Rödvinge, Sh

3719

Äldermannen i Sövestad.

I Sövestad var en ålderman. Han fick order från gårdar
och sen gick han och budade bönderna.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

Äldermannen

i Sövestad.

3719

Rackaren i Herrestads hd

I svärte bodde en ~~rackaren~~^{tattare} som hette Lorents. Han var rackare för ~~för~~ Häradet. Han fick en brödkaka och en fläska-sida på vart ställe.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

17

Rackaren i

Herrestads *hl.*